

správnímu. To platí i o úrocích, které podle hořejších výkladů připadají vlastníku místo věřitele, ani tu nemůže rozvrhový soud v duchu uvedených předpisů krom výroku, že úroky ty vlastníku připadají, činiti žádné dispoice ohledně jich splacení, nýbrž je to věcí Státního pozemkového úřadu, to i tehdy, má-li direktivu v ustanoveních dohody o přejímání ceně. Správní cestou se tedy rozhodne, zda a v jaké míře Státní pozemkový úřad vlastníku úroky ty vyplatí, neb dá zapsati do náhradové knihy.

Čís. 7291.

Úmluva obce v Čechách o sudišti (§ 104 j. n.) nevyžaduje ku své platnosti schválení okresním zastupitelstvem. Lhostejno, že úmluva byla obsažena v listině, obsahující závazky obce, jež vyžadovaly schválení okresního zastupitelstva.

(Rozh. ze dne 7. září 1927, R I 624/27.)

Žalobu československého eráru proti obci F. v Čechách soud první stolice (zemský civilní soud v Praze) k námitce věcné a místní nepřislušnosti odmítl, rekursní soud obě námitky zamítl a poukázal první soud, by dále ve věci jednal a rozhodl. Důvody: Napadeným usnesením odmítl první soud žalobu, uznávaje sice, že není důvodnou námitka nepřipustnosti pořadu práva, že však jest tu místní a věcná nepřislušnost žalovanou stranou namítaná. K tomuto názoru dospěl první soud v úvaze, že smlouva ze dne 12. dubna 1869 je neplatna, nebyvši schválena okresním zastupitelstvem, a že neplatnou jest i smlouva ze dne 23. července 1854, poněvadž zrušena byla byť i neplatnou smlouvou z 12. dubna 1864 a že proto není tu smluveného sudiště a platí všeobecné zásady o příslušnosti. S tímto názorem nelze souhlasiti. Žalující československý erár domáhá se žalobou na obci F. plnění závazků na udržování budov čp. 129 a 130 v F., v nichž jsou umístěny okresní soud, okresní politická správa, byt přednosta okresní politické správy a služební byt dozorce vězňů a v nichž v přízemí má žalovaná obec policejní strážníci a dvě místnosti obecního vězení. Žalobní nárok opírá žalující strana o smlouvu se žalovanou obcí ze dne 23. července 1854 a smlouvu ze dne 12. dubna 1869. V obou těchto smlouvách jest ustanovení, že se smluvníci podrobují příslušnosti soudu v sídle finanční prokuratury. Není sporu o tom, že od roku 1854 užívají státní úřady oněch místností v domech čp. 129 a 130 v F. patřících vlastnický obci F., jež svými zástupci již smlouvou z roku 1854 toto užívací právo státu zřídila a také v roce 1855 knihovně zajistila. Po rozluce správy a soudnictví provedené na základě prosincové ústavy z roku 1867 byly zřízeny místo dosavadních okresních úřadů okresní hejtmanství a okresní soudy a tu bylo podle smlouvy ze dne 12. dubna 1864 provedeno jednání o dalším užívání jednotlivých místností pro oba nové úřady na základě práva užívacího v roce 1854 zřízeného a dosud knihovně zajištěného a nelze proto tvrditi, že tímto jednáním z roku 1869 zrušena byla smlouva z roku 1854, obzvláště, když se tvrdí, že smlouva z roku 1869 jest neplatnou a když přes

tuto tvrzenou neplatnost od jejího uzavření až do dnešní doby úřady, o které tu jde, skutečně a nerušeně budov užívají. Poněvadž pak v obou smlouvách, jak ve smlouvě z roku 1854 tak i ve smlouvě z roku 1869 jest ujednána příslušnost soudu v sídle finanční prokuratury a poněvadž zejména nebylo ani odůvodněno a nelze také důvodně tvrditi, že smlouva z roku 1854 byla zrušena neplatnou smlouvou z roku 1869 — když skutečné plnění smlouvy nasvědčuje pravému opaku — zůstává v platnosti i úmluva o příslušnosti soudu a jeví se námitka věcné a místní nepříslušnosti zemského soudu bezdůvodnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalobce opírá sudiště podle § 104 j. n. o listiny ze dne 15. července 1854 a z 12. dubna 1869, podle nichž byly určité místnosti přenechány státu do užívání k umístění státních úřadů, při čemž se žalovaná strana v oněch listinách podrobila pro spory, jež z listin vzejdou, soudům v sídle finanční prokuratury v Praze, jimž fiskus jako žalovaný podléhá. Stěžovatel především vytýká, že ony listiny nemohou založiti sudiště podle § 104 j. n., nebyvše schváleny okresním zastupitelstvem, jež prý bylo nutným, ano jde o trvalé zatížení obecního jmění. K tomu jest uvést, že nyní jde jen o platnost prorogační doložky. Platnost prorogační doložky jest s hlediska procesních zákonů zkoumati samostatně. Úmluva o sudišti jest úmluvou samostatnou, jejíž platnost není nerozlučně spjata s osudy ostatních smluvních závazků. Při jinakém výkladu nevztahovala by se prorogační úmluva na všechny spory, jež z listin vzejdou, nýbrž jen na spory, při nichž by důvod závazků nebyl brán v odpor. Takový výklad by zajisté odporoval úmyslu stran. Přicházejí pak v úvahu ohledně listiny z roku 1854 předpisy provisorního obecního zřízení ze dne 17. března 1849, čís. 170 ř. zák., ohledně listiny z roku 1869 předpisy obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák. Avšak ani v tom ani v onom zákoně není předpisu, že úmluva o sudišti vyžaduje ku své platnosti schválení okresním zastupitelstvem, a jen sluší dodat, že předpisy provis. obecního zřízení z roku 1849, jednající o okresních obcích a okresních výborech a o krajských obcích a krajských zastupitelstvech nevešly vůbec v účinnost. Listina z roku 1854 jest podepsána starostou a jedním obecním radním, což podle § 108 první odstavec provisorního obecního zřízení stačí k formální platnosti listiny o prorogační úmluvě. Při listině z roku 1869 dodržen předpis § 55 druhý odstavec obec. zřízení z roku 1864. Předložením těchto dvou listin splnila tedy žalující strana svou povinnost po rozumu § 104 j. n. Na žalované straně, která namítla neplatnost listin, by bylo, aby dokázala, že se usnesení obecního zastupitelstva o prorogační úmluvě nestala způsobem obecnímu zřízení odpovídajícím. O tom nabídla žalovaná strana jen důkaz dotazem u okresní správní komise v F., ale důkaz tento v tomto směru se nezdařil. Že by listina obsahující závazek obce nemohla míti formu protokolu, nelze ze zákona dovoditi, nevádí tedy, že snad při jednání v roce 1869 nedošlo ještě k sepsání další listiny, která by měla nápis »smlouva«

nebo »prohlášení« a odpovídala by typu při vyhotovování právních listin více běžnému.

Čís. 7292.

Vykonali-li dlužník přísahu podle § 47 ex. ř., jest za předpokladů § 49 ex. ř. osvobozen od povinnosti, by vykonal přísahu podle § 73 konk. ř.

(Rozh. ze dne 7. září 1927, R I 646/27.)

K návrhu vymáhajícího věřitele uložil soud první stolice dlužníku vyjevovací přísahu podle § 73, třetí odstavec, konk. ř. Rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Exekučními spisy jest zjištěno, že dlužník vykonal dne 28. dubna 1927 vyjevovací přísahu po rozumu § 47 ex. ř. Tato skutečnost sprostňuje dlužníka v tomto případě od složení přísahy po rozumu § 73 odstavec třetí konk. ř., poněvadž přísaha vyjevovací jak podle § 47 ex. ř., tak podle § 73 třetí odstavec konk. ř. co do účelu sobě se rovnají a proto jest obdobně užití ustanovení § 49 ex. ř. o omezení opakování přísahy též na případ § 73 třetí odstavec k. ř.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Lze plně souhlasiti s názorem rekursního soudu, že vyjevovací přísahy dlužníkovy podle § 47 ex. ř. a podle § 73 (3) konk. ř. se účelem a právní povahou sobě rovnají, majíce objevovati zatajené neb ukryté předměty úkojové. Nejde ani o přísahy dvou různých řízení, jak je tomu ovšem u vyjevovací přísahy dlužníka podle § 100 (4) konk. ř. Tuto také jedině a nikoliv onu podle § 73 konk. ř. má na mysli rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 2910 sb. n. s., jehož se dovolací stížnost proto neprávem dovolává. Je-li tomu tak, jest i správným názor, že vykonání přísahy podle § 47 ex. ř. zbavuje dlužníka za předpokladů § 49 ex. ř. povinnosti, aby vykonal přísahu podle § 73 konk. ř. (srv. Bartsch-Pollak I. sv., str. 479). Doslov zákona tomu neodporuje a není tudíž příčiny, proč by se nemělo podle § 7 obč. zák. použití u vyjevovací přísahy podle § 73 konk. ř. obdoby § 49 ex. ř.

Čís. 7293.

Na nárok, jenž vznikne budoucně dlužníku z důvodu provise za odprodané zboží, nelze vésti exekuci podle § 299 ex. ř. a § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 7. září 1927, R I 689/27.)

Soud první stolice povolil exekuci na nárok, jenž vznikne budoucně dlužníku z důvodu 15% provise za odprodané zboží. Rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.